

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: H. M., nar. ..., ev.č. ..., st. přísl. Íránská islámská republika, t.č. pobytem: Zařízení
 pro zajištění cizinců Bálková, 331 65 Tis u Blatna, *zastoupeného: Organizace pro pomoc
 uprchlíkům, Kovářská 4, 190 00 Praha 9*, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, Nad
 Štolou 936/3, 170 00 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2.1.2017
 č.j. OAM-182/LE-LE05-LE05-PS-2016,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, a současně byla doba trvání zajištění stanovena do 18. 4. 2017.

Žalobce se v žalobě domnívá, že žalovaný v předchozím řízení porušil § 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), § 3 správního řádu, § 68 odst. 3 správního řádu, § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o azylu*“), čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „*Úmluva*“).

Žalobce také tvrdí, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je vnitřně rozporné, když žalovaný v jedné jeho části tvrdí, že žalobce svou žádost o mezinárodní ochranu podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a v jiné jeho části naopak tvrdí, že žalobcova žádost nebude zamítnuta jako zjevně nedůvodná, protože nebyla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění.

Dále je žalobce přesvědčen, že pokud žalovaný trvá na důvodu zajištění žalobce podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, měl by tuto skutečnost zohlednit i ve správní úvaze o předpokládané době nezbytného setrvání žalobce v zařízení, reflektujíc 30-ti denní lhůtu na vydání rozhodnutí podle ustanovení § 27 odst. 5 zákona o azylu. Žalovaný tak neudělal, naopak v odůvodnění uložené doby trvání zajištění uvádí, že na žalobcovu žádost se nebude aplikovat ustanovení § 16 zákona o azylu, týkající se žádostí zjevně nedůvodných. Implicitně tak žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí naznačuje, že žádost o mezinárodní ochranu nebyla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. A contrario, pokud žalovaný trvá na 110 denní době trvání zajištění z důvodu, že žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu nepovažuje za zjevně nedůvodnou (protože nebyla podána výlučně s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění), neobstojí žalobcem označený důvod pro uložení povinnosti setrvat v zařízení podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu uvedený ve výroku napadeného rozhodnutí.

Žalobce vůči napadenému rozhodnutí rovněž namítá nesprávný závěr o naplnění podmínek zajištění podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení musí být prokázáno, že žalobce mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Jak vyplývá z popisu žalobcova případu, žalobce na území České republiky v minulosti nepobýval a byl zajištěn toliko při svém průjezdu územím České republiky bez platného oprávnění k pobytu. Žalobce o mezinárodní ochranu požádal v prvním možném okamžiku, bezprostředně po jeho zajištění orgány Policie ČR, a neměl tedy možnost požádat o mezinárodní ochranu dříve. Žalobce o mezinárodní ochranu požádal také z důvodu obav z realizace jeho deportace do krajiny původu. Realizace deportace by totiž měla pro žalobce velice vážné důsledky a reálnost jeho obav z pronásledování v zemi původu bude předmětem probíhajícího řízení o mezinárodní ochraně. Obava z realizace deportace do krajiny původu je (alespoň v rovině tvrzení) přítomna u každého žadatele o mezinárodní ochranu. Podle názoru žalobce je však nutné rozlišovat situace, kdy se zajištěný cizinec vyhýbá realizaci již pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění, od situací, kdy dojde k zajištění cizince,

který neměl na území České republiky žádnou pobytovou historii, a řízení o správním vyhoštění cizince bylo v okamžiku zajištění cizince teprve započato.

Žalobce je názoru, že správní orgán překročil meze svého správního uvážení, když konstatoval ve vztahu k žalobci nevyužití možnosti požádat o mezinárodní ochranu v jiných státech před tím, než tak učinil v České republice. Žalobce nebyl v kontaktu se státními orgány jiných států, nepobýval na území jiných států, neměl důvěru v azylové systémy jiných států a neměl dokonce ani vědomost o průběhu své cesty územím Evropské unie a jejích jednotlivých států. Jak vyplývá ze spisového materiálu, žalobce požádal o mezinárodní ochranu v České republice bezodkladně po tom, co mu tato možnost byla poskytnuta, a proto nesouhlasí s odůvodněním rozhodnutí ve vztahu k důvodu jeho zajištění podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Žalobce si dále dovoluje poukázat na mezinárodní závazky České republiky v oblasti zbavení osobní svobody žadatelů o mezinárodní ochranu. Praktickým dopadem vydání rozhodnutí o povinnosti setrvat v ZZC je pokračující zbavení osobní svobody ve smyslu Čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy, který garantuje právo na osobní svobodu. Toto právo má prvořadou důležitost v demokratické společnosti, je úzce spjata s principem právní jistoty a panství práva, obecným účelem článku 5 EÚLP je zajistit, aby nikdo nebyl zbaven osobní svobody na základě něčí libovůle. Jakékoliv zbavení osobní svobody musí odpovídat taxativně vymezeným výjimkám podle článku 5 odst. 1 písm. a) — f) EÚLP.

Podle ustanovení čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy má stát povinnost zajistit, že detence je použita pouze po pečlivém posouzení její nezbytnosti v každém jednotlivém případě, jako přiměřená odpověď a na co nejkratší možnou dobu, přičemž stát by měl nejprve zvážit méně invazivní nebo donucovací opatření k dosažení stanovených cílů. Žalobce se domnívá, že v jeho případě se žalovaný s uvedenými závazky nevypořádal vůbec nebo nedostatečně. Z důvodů uvedených výše není setrvání žalobce v zařízení nezbytné, ani přiměřené.

Žalobce se dále domnívá, že jeho povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, která mu byla žalovaným stanovena, tedy prakticky jeho zajištění, je i v rozporu se Směrnicí UNHCR o zajištění. Dle Směrnice UNHCR (str. 15) o zajištění, aby se nejednalo o svévolné zajištění, musí být nevyhnutelné v individuálním případě, odůvodněné za daných okolností a přiměřené legitimnímu účelu. Také skutečnost, že se neposuzují alternativy k zajištění, může vést k svévolnému zajištění. Dle směrnice (str. 16) může být detence použita pouze výjimečně v případě legitimního účelu. Kde jsou silné důvody pro domněnku, že je pravděpodobné, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany uprchne, může být zajištění nevyhnutelné v individuálních případech. Skutečnosti, které by měly být zohledněny při určení, zda je omezení svobody žadatele nevyhnutelné, jsou: spolupráce příp. nespolupráce

žadatele se státními orgány v minulosti, dodržování příp. nedodržování podmínek propuštění na kauci, rodina příp. společenské vazby k osobám v zemi, kde probíhá řízení o udělení mezinárodní ochrany, odmítnutí poskytnutí informací ohledně základních důvodů podání žádosti, případně jestli se jedná o zjevně nedůvodnou žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany. Nezákonný vstup nebo pobyt žadatelů o udělení mezinárodní ochrany neposkytuje státům automaticky možnost žadatele zajistit nebo jiným způsobem omezit jejich svobodu pohybu.

Žalobce se v kontextu výše uvedeného domnívá, že se žalovaný zhodnocení toho, zda jsou skutečně splněny zákonné předpoklady pro vydání napadeného rozhodnutí, nevěnoval dostatečným způsobem.

Závěrem se žalobce domnívá, že napadené rozhodnutí postrádá náležité odůvodnění, jak jej vyžaduje § 68 odst. 3 správního řádu. Dle tohoto ustanovení je správní orgán povinen uvést důvody výroků, podklady pro jejich vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení. Namísto toho zde však žalovaný pouze rekapituluje informace získané ze spisového materiálu příslušných složek Policie ČR a v odstavcích poskytuje velice stručnou argumentaci, což však nelze považovat za odůvodnění splňující nároky kladené zmíněným ustanovením správního řádu.

Žalovaný nesouhlasí s podanou žalobou, neboť má za to, že se v žalobě namítaných porušení právních předpisů při rozhodování věci nedopustil. Žalovaný správní orgán uvádí, že je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Žalovaný správní orgán ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů shledal naplnění podmínek pro zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců stanovených ustanovením § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, na základě něhož může ministerstvo vnitra rozhodnout v případě nutnosti o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

Žalobce byl rozhodnutím správního orgánu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „*OPKPE*“) ze dne 26.12.2016, č. j. KRPS-425901/ČJ-2016-

010022, zajištěn a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění žalobce byla skutečnost, že dne 25.12.2016 byl žalobce zadržen Policií České republiky v návěsu kamionu, v němž byl nalezen řidičem kamionu, jak se ukrývá mezi bednami s nákladem. Cestovní doklad žalobce, podle něhož byla ověřena jeho totožnost, byl policisty nalezen v osobním zavazadle žalobce. Následným šetřením OPKPE bylo zjištěno, že žalobce pobývá na území České republiky nelegálně, když nedisponuje žádným vízem či povolením, které by jej opravňovalo k pobytu na území České republiky. Žalobce nebyl schopen prokázat legální vstup na území a z jeho výpovědi vyplynulo, že na území Evropské unie i České republiky vstoupil nelegálně. Z tohoto důvodu bylo se žalobcem zahájeno správní řízení o vyhoštění, přičemž žalobce nebyl za účelem realizace vyhoštění umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Do policejního protokolu o vyjádření účastníka správního řízení žalobce mimo jiné sdělil, že z Íránu odjel legálně do Turecka (což ostatně potvrzuje otisk tureckého vstupního razítka v cestovním dokladu žalobce), odkud se za pomoci převaděče dostal do Rumunska, kde s pomocí další osoby na parkovišti nastoupil do návěsu náhodně vybraného kamionu. Žalobce prohlásil, že nevěděl, kam kamion jede, jeho cílem však je Velká Británie, kde se chce zdokonalovat ve své profesi. Žalobce též OPKPE sdělil, že v České republice nemá žádné vazby a žádné rodinné příslušníky ani blízké osoby a že cestoval vědomě nelegálně. Současně žalobce uvedl, že je zdravý, a neuvedl žádnou překážku, která by bránila jeho vyhoštění. Správní orgán pak na podkladě skutečností zjištěných v rámci správního řízení o zajištění vydal dne 26. 12. 2016 rozhodnutí č. j. KRPS-425901/ČJ-2016-010022, na jehož základě byl žalobce zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková. Dne 29.12.2016 podal žalobce v zařízení pro zajištění cizinců žádost o udělení mezinárodní ochrany. V poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že o mezinárodní ochranu žádá kvůli své odbornosti a studiu, kvůli neexistenci pracovních příležitostí v Íránu a kvůli tomu, že pro něho jako Kurda sunnitského vyznání není v Íránu žádná budoucnost a vládní úřady a ani firmy mu nedají jako sunnitovi práci.

Žalovaný správní orgán uvádí, že všechny výše uvedené skutečnosti týkající se žalobce a jeho dosavadního pobytu na území České republiky a schengenského prostoru posoudil a dospěl k závěru, že v případě žalobce se lze oprávněně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv jmenovaný mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. K uvedenému závěru správní orgán dospěl na základě skutečností, že žalobce přicestoval do České republiky přes několik evropských zemí, které jsou členskými státy Evropské unie, z nichž žalobce konkrétně jmenoval Rumunsko, a v nichž nesporně mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany. O udělení mezinárodní ochrany však žalobce požádal teprve poté, co byl zadržen Policií České republiky, zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců a poté, co bylo se žalobcem zahájeno správní řízení o jeho vyhoštění z území Evropské unie a výkon vyhoštění se stal díky jeho zajištění policií reálný. Je třeba též zdůraznit, že žalobce se v průběhu správního řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců vedeného OPKPE

vyjadřoval v tom smyslu, že chce cestovat do Velké Británie (nechce tedy zůstat v České republice), a neuvedl ani žádnou hrozbu spojenou se svým návratem do vlasti (diskriminaci ze strany iránských úřadů v souvislosti se svým sunnitským vyznáním a kurdskou národností žalobce naznačil až ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany). Z popsaného jednání žalobce je patrné, že žalobcem podaná žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice je podaná účelově, kdy ji žalobce podal až po svém zajištění Policií České republiky, tedy v okamžiku, kdy byl překažen úmysl žalobce cestovat do Velké Británie. Tvzení v žalobě, že „žalobce o mezinárodní ochranu požádal v prvním možném okamžiku ... a že neměl možnost požádat o mezinárodní ochranu dříve,“ neobstojí, neboť je zřejmé, že žalobce do České republiky přicestoval přes několik členských států Evropské unie, v nichž nesporně mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany. Za zcela absurdní pak správní orgán považuje odůvodnění tohoto shora uvedeného tvrzení, tedy že žalobce neměl možnost požádat o mezinárodní ochranu dříve, protože žalobce do svého zadržení Policií České republiky „nebyl v kontaktu se státními orgány jiných států, nepobýval na území jiných států a neměl důvěru v azylové systémy jiných států,“ neboť žalobce svého úkrytu v návěsu kamionu mezi bednami s nákladem využíval zcela nesporně a záměrně právě k tomu, aby se do kontaktu s policejními orgány jiných států Evropské unie, kterými na své plánované cestě do Velké Británie projížděl, nedostal. Pokud se žalobce snaží v žalobě naznačit, že tak snad činil z důvodu své nedůvěry v azylové systémy států, jimiž na své cestě projížděl, považuje správní orgán i takovéto tvrzení za zcela účelové, neboť žalobce svou žádost o mezinárodní ochranu podal až po svém zadržení Policií České republiky, které mu překazilo jeho úmysl cestovat do Velké Británie, neboť i v České republice mohl žalobce podat žádost o mezinárodní ochranu dříve, když se mohl po překročení hranic České republiky obrátit na Policii České republiky či se dostavit přímo do přijímacího střediska ministerstva vnitra. Ze všech výše uvedených důvodů žalovaný správní orgán dospěl k závěru, že v případě žalobce existují oprávněné důvody se domnívat, že žalobce svou žádost o udělení mezinárodní ochrany podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, a shledal naplnění podmínek pro zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců stanovených ustanovením § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Žalovaný správní orgán je přesvědčen, že v napadeném rozhodnutí odůvodnil svůj závěr o neúčinnosti a nedostatečnosti uložení zvláštních opatření k zabezpečení účasti žalobce v probíhajícím řízení ve věci mezinárodní ochrany přezkoumatelně a že se možností uložení zvláštního opatření řádně zabýval. Správní orgán odkazuje na stranu 4 odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde mimo jiné uvedl, že v průběhu řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců bylo jednoznačně prokázáno, že žalobce zcela vědomě vstoupil na území České republiky, ale i dalších členských států Evropské unie, nelegálně v úkrytu a měl v úmyslu pokračovat tímto způsobem dále do dalších zemí Evropské unie. Za těchto okolností pak správní orgán považuje možnost uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu za zcela neúčinnou. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen vědomé nerespektování právního řádu a zákonných povinností, ale i shora popsané účelové jednání z jeho strany. Správní orgán proto dospěl k závěru, že v konkrétním případě žalobce by uložení zvláštního opatření nebylo účinné. Na tomto místě správní orgán odkazuje na

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10.10.2016, č.j. 7Azs 185/2016-23, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval: „*Volba mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření.*“ Správní orgán konstatuje, že právě takové skutečnosti v případě žalobce po zhodnocení jeho dosavadního pobytu na území České republiky a schengenského prostoru shledal.

Závěrem pak správní orgán uvádí, že nesouhlasí s tvrzením v žalobě o údajné vnitřní rozpornosti odůvodnění napadeného rozhodnutí, a konstatuje, že je rozdíl mezi zjevně nedůvodnou žádostí o udělení mezinárodní ochrany, o níž ministerstvo podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu rozhoduje jejím zamítnutím, což je podle § 2 odst. 1 písm. e) zákona o azylu považováno za rozhodnutí ve věci (mezinárodní ochrany), a „účelovou žádostí“, která je důvodem rozhodnutí o zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Pro účely rozhodnutí o zajištění žadatele totiž postačuje (kromě skutečnosti, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců), že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žadatel mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Avšak pro účely rozhodnutí o samotné žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které musí být dle § 27 odst. 5 zákona o azylu vydáno ve lhůtě do 30 dnů (tedy v mnohem delší lhůtě než rozhodnutí o zajištění), musí být kromě skutečnosti, že žadatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, rovněž prokázáno, že žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu (z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31.8.2016, č.j. 41Az 17/2016–19). Může tudíž nastat situace, jako je tomu v případě žalobce a jak je podrobně popsáno na straně 4 odůvodnění napadeného rozhodnutí, že i když jsou dány oprávněné důvody se domnívat, že se jedná o žádost účelovou, nemusí se současně jednat o žádost zjevně bezdůvodnou, neboť žalobce ve své žádosti o mezinárodní ochranu označil za důvody jejího podání nejenom ekonomické důvody, ale také své obavy z náboženské a národnostní diskriminace v Íránu.

Žalobce je přesvědčen, že žalovaný dospěl ve svém rozhodnutí k nesprávnému závěru ohledně splnění podmínek na uložení povinnosti žalobce setrvat v Zařízení pro zajištění cizinců. Žalobce zároveň shledává odůvodnění napadeného rozhodnutí vnitřně rozporným a porušujícím jeho právo na řádné odůvodnění rozhodnutí. Žalovaný v jedné části svého rozhodnutí tvrdí, že žalobce podal svou žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, avšak v jiné jeho části naopak tvrdí, že žalobcova žádost nebude

zamítnuta jako zjevně nedůvodná, protože nebyla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. K námitkám žalobce zpochybňujícím stanovenou délku trvání zajištění soud poukazuje na zásadní rozdíly mezi formulací ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu a dalším žalobcem zmiňovaným ustanovením § 46 a odst. odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu „*Žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o to, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, a zároveň podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání pode evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*“

Soud má za to, že je třeba rozlišovat mezi pojmem zjevně nedůvodné žádosti o udělení mezinárodní ochrany, o níž ministerstvo rozhoduje podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu jejím zamítnutím, což je podle § 2 odst. 1 písm. e) zákona o azylu považované za rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, a pojmem účelové žádosti coby důvodu rozhodnutí o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Pro účely rozhodnutí o zajištění žadatele totiž postačuje (kromě skutečnosti, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců), že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žadatel mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Avšak pro účely rozhodnutí o samotné žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které musí být podle § 27 odst. 5 zákona o azylu vydáno ve lhůtě 30 dnů (tedy v mnohem delší lhůtě než rozhodnutí o zajištění, které musí žalovaný učinit v poměrně krátké lhůtě 5 dnů podle § 46a odst. 4 zákona o azylu), musí být kromě skutečnosti, že žadatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, rovněž prokázáno, že žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Může tudíž nastat situace, že i když jsou dány oprávněné důvody se domnívat, že se jedná o žádost účelovou, nemusí se současně jednat o žádost zjevně nedůvodnou ve smyslu ustanovení § 16 písm. h) zákona o azylu. Tak je tomu i v případě žalobce, který jako důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl ekonomické důvody, ale také obavy z náboženské a národnostní diskriminace v Íránu, což lze považovat přinejmenším za skutečnosti nasvědčující tomu, že žalobci hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Proto žádost žalobce nelze posuzovat jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu a žalovaný se jí musí meritorně zabývat ve lhůtě pro vydání rozhodnutí podle § 27 odst. 1 zákona o azylu, která činí nejvýše šest měsíců. Toto zjištění však nic nemění na správnosti závěru žalovaného, že důvodem podání žádosti byla snaha

žalobce vyhnout se hrozícímu vyhoštění, což znamená, že se jedná o účelovou žádost ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Soud tak považuje odůvodnění žalovaného týkající se stanovení doby nuceného setrvání žalobce v ZZC vzhledem k účelu zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, jímž je především zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany, v délce 110 dnů za dostatečné, neboť žalovaný počítá se standardní zákonnou lhůtou k provedení řízení, stejně jako s dalšími navazujícími úkony. Při stanovení délky trvání zajištění žalovaný dodržel § 46a odst. 5 zákona o azylu, upravující maximální možnou dobu 120 dnů. Žalovaný konkrétně přihlédl k předpokládané délce řízení o mezinárodní ochraně, které by mělo být skončeno ve lhůtě 90 dní, k povinnosti prodloužit dobu zajištění o dalších 15 dnů na podání případné správní žaloby, která má téměř ve všech případech odkladný účinek, a k pětidenní průměrné lhůtě na doručování dokumentů v rámci soudního řízení. Z rozhodnutí je tudíž zřejmé, že žalovaný při stanovení doby nuceného setrvání žalobce v ZZC provedl konkrétní a dostatečnou úvahu o pravděpodobné délce trvání řízení a že nepřekročil ani nezneužil meze správního uvážení. Úvaha žalovaného ohledně stanovení zajištění žalobce je také v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu k této otázce (např. rozsudek ze dne 21.5.2014, č.j. 6Azs 33/2014–45).

Žalobce uvádí, že žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně nezvažoval alternativy k povinnosti setrvat v zařízení v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, např. možnost přemístění do otevřeného pobytového střediska nebo hlášeného místa pobytu. Podle § 47 zákona o azylu může Ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření.

Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené. Podle odst. 2 tohoto ustanovení může ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Soud především poukazuje na skutečnost, že žalobce vědomě vstoupil a pobýval na území České republiky a Evropské unie neoprávněně, bez jakéhokoliv vstupního či pobytového oprávnění, a nerespektoval svou zákonnou povinnost vycestovat z území členských států EU. Žádost o mezinárodní ochranu podal teprve tehdy, když byl zadržen policií a byl mu překažen jeho úmysl nelegálně cestovat až do Velké Británie, bylo zahájeno řízení o jeho vyhoštění z území EU a výkon vyhoštění se stal díky jeho zajištění Policií ČR

reálným. Z tohoto důvodu by dle názoru soudu nebylo uplatnění zvláštního opatření účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí v případě žalobce, že naprosto nerespektuje právní řád a také jeho účelové jednání. V projednávané věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. e) a žalobce zajistil proto, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl žalobce požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Tento důvod zajištění je reakcí na čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26.6.2013, podle kterého může být žadatel zajištěn, je-li zajištěn v rámci řízení o navrácení podle návratové směrnice nebo výkonu vyhoštění a mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení.

Žalobce vůči napadenému rozhodnutí rovněž namítá nesprávný závěr o naplnění podmínek zajištění podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Podle názoru žalobce požádal o mezinárodní ochranu v prvním možném okamžiku, bezprostředně po jeho zajištění orgány Policie ČR a neměl tedy možnost požádat o mezinárodní ochranu dříve.

Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu „*Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestní odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*“

K naplnění citovaného ustanovení musí být kumulativně splněny tři podmínky: Jednak musí být žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců. Tato podmínka byla splněna.

Druhou podmínkou je existence oprávněných důvodů se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce pobýval na území České republiky neoprávněně bez platného víza či oprávnění k pobytu, byl zajištěn Policií České republiky za účelem realizace správního vyhoštění a teprve následně podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Učinil tak právě v okamžiku, kdy reálně

hrozilo, že bude vyhoštěn, neboť byl za tím účelem zajištěn. Z uvedených skutečností se lze podle soudu zcela jednoznačně oprávněně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal žalobce pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Tuto podmínku soud považuje rovněž za splněnou.

Poslední podmínkou pro možnost aplikace § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu představuje skutečnost, že cizinec mohl o udělení mezinárodní ochrany požádat již dříve. Ve vztahu k naplnění této podmínky správní orgán zcela správně poukázal na skutečnost, že žalobce přicestoval do České republiky přes několik evropských zemí, již před příchodem do ČR tedy pobýval v několika členských státech EU, z nichž konkrétně jmenoval Rumunsko a v nichž o mezinárodní ochranu nesporně požádat mohl. O udělení mezinárodní ochrany však požádal teprve poté, co byl ve svém úkrytu v návěsu kamionu objeven řidičem a následně zadržen Policií ČR, po svém zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců a poté, co bylo zahájeno správní řízení o jeho vyhoštění. I tato třetí podmínka byla podle názoru soudu splněna. Byly kumulativně naplněny všechny tři podmínky k tomu, aby mohl být na žalobce aplikován § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Závěr žalovaného o úmyslu žalobce vyhnout se správnímu vyhoštění byl náležitě podložený.

Další žalobní námitka směřovala do rozporu žalobou napadeného rozhodnutí s mezinárodními závazky České republiky, konkrétně čl. 5 odst. 1 písm. f) EÚLP a Směrnicí UNHCR o zajištění. Soud však i v tomto ohledu považuje žalobou napadené rozhodnutí za dostatečné, neboť je z něj zřejmé, jaké okolnosti vedly žalovaného k tomu, že přistoupil ke stanovení povinnosti setrvat v zařízení cizinců. Bylo to předně dosavadní jednání žalobce, který vědomě vstoupil a pobýval na území ČR a EU neoprávněně, bez jakéhokoliv vstupního či pobytového oprávnění a nerespektoval svou zákonnou povinnost vycestovat z území členských států EU. Je třeba též vzít v úvahu tu skutečnost, že žalobce nemá stálou adresu, a je tedy zřejmé, že již jen doručování písemností by bylo v jeho případě problematické. Soud se proto domnívá, že v případě žalobce nebylo přiměřenější cesty, než jeho osobu zajistit, aby bylo vůbec možné řízení o udělení mezinárodní ochrany efektivně vést. K námitce žalobce, že žalovaný pouze rekapituluje informace získané ze spisového materiálu složek Policie ČR, soud konstatuje, že rozhodnutí o zajištění je podle § 46a odst. 6 zákona o azylu prvním úkonem v řízení a podle § 46a odst. 4 téhož zákona jej musí žalovaný učinit v poměrně krátké lhůtě pěti dnů (včetně doručení žadateli), proto žalovaný při jeho vydání vychází především z dostupných informací poskytnutých příslušnými složkami Policie ČR. V tomto postupu neshledal pochybení ani Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5.3.2014, č.j. 3Azs 24/2013–42, za předpokladu, že převzatá skutková zjištění umožňují dostačujícím způsobem posoudit, zda jsou splněny podmínky pro aplikaci daného důvodu zajištění. Žalovaný podle názoru soudu dospěl na základě informací poskytnutých příslušnými složkami Policie ČR k vlastním skutkovým závěrům a dostatečně zjistil skutkový stav v rozsahu nezbytném pro vydání napadeného rozhodnutí.

Soud uzavírá, že žádné ze žalobních tvrzení o pochybení žalovaného neshledal důvodným. Skutkový stav lze mít podle názoru soudu za dostatečně zjištěný a odpovídající okolnostem daného případu ve smyslu § 2 a § 3 správního řádu, když žalovaný vycházel především z vlastních výpovědí žalobce a ze zjištění Policie ČR. Napadené rozhodnutí je taktéž přesvědčivě odůvodněno podle požadavků § 68 odst. 3 správního řádu. Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu, žalobu soud vyhodnotil jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 25. ledna 2017

Za správnost vyhotovení:
Martina Kerberová

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně